

O. Mikšík – psychologická diagnostika osobnosti

Na pražské univerzitě se osobnosti, její psychologické diagnostice a možnostem využití počítačů v diagnostice souvisle a intenzivně od 60. let věnuje Oldřich Mikšík (nar. 1930). Jako zajímavost o něm zmíníme, že se v roce 1967 účastnil horolezecké a přírodovědecké expedice Hindúkuš – Pakistán, kde si dělal i poznámky o psychologických pozorováních.

O. Mikšík na interakčním přístupu koncipoval teorii, metodologii a metodiky studia jedné z ústředních osobnostních struktur, **psychické variabilnosti osobnosti**. Tuto strukturu diagnostikoval jeho dotazník IHAVEZ. Byly zjištěny následující faktory: kognitivní variabilnost, týkající se myšlení, postihování a zpracování komplexu působících situačních proměnných; emocionální variabilnost, týkající se prožívání interakcí s prostředím; regulační variabilnost, týkající se usměrňujících funkcí, aktivity a cílové orientovanosti chování; adaptační variabilnost, týkající se přizpůsobovacích procesů.

Dále vytvořil dotazník SPIDO. Jeho škály vyvinuté na základě faktorové analýzy se ukázaly být dostatečně rozlišujícím nástrojem rámcového diagnostikování struktury psychické variabilnosti osobnosti v jejích klíčových komponentách.

Tyto diagnostické pomůcky byly dále propracovány, až do současnosti, kdy byl vytvořen **system komplexního psychologického diagnostikování osobnosti** označený jako „program DIAROS“, jehož cílem je postihnout tzv. kvalitativní ukazatele interakčních aktivit a jejich základní osobnostní zdroje. Program umožňuje zjišťovat předpoklady, souvislosti a zdroje spolehlivosti a dezintegrace psychické práce schopnosti jedince v náročných profesních, životních, pracovních či sociálních souvislostech ve vztahu k nárokům na odolnost a kvalitu interakcí – projevů „problémových jedinců“ ve smyslu jejich sklonu k rozvoji maladaptivních či asociálních projevů nebo psychického selhání.

Vývoj počítačové techniky umožňuje realizovat interakční či komplexní přístup v psychologické diagnostice. Na papíře těžko zpracovatelné interkorelace a jednotnost při zadávání např. dotazníku nám pomáhají vylepšovat diagnostický aparát tak, abychom mohli posuzovat projevy osobnosti nezávis-